

אליפא ור' יוחנן הוו גorsi באוריינטיה. דחיקא להו מילתא טובא אמרי ניקום ונבעוד עיסקא ונוקים בנפשין אפס כי לא היה בר' אבון [דברים טז א].
אולי אהובי תומי' גוד רעדעה, הוו קא כרכבי ריפתא, אחו חרי מלאי השרת, שמעיה ר' יוחנן דמר חד לחבריה: נישדו עלייהו האי גדא ניקיטלנגו, שנמניחן חyi עולם וועסקים בתהי שעטה, אליל' שבקנינו דאכא בהו חד דקינימע ליה שעטה.
ר' יוחנן שמע אליפא לא שמע, אליל' ר' יוחנן לאיליפא: שמע מר מידיז? אליל': לא.
אמר [ר' יוחנן] מדשמעיגנא ואיליפא לא שמע שמע מינה לדידי קיימא לי שעטה אליל' ר' יוחנן [לאיליפא] איהדר ואוקים בנפשאי כי לא חדל אבון מקרוב הארץ [שם שם י"א]. ר' יוחנן הדר, איליפא לא הדר.

עד דאתא אליפא מלך ר' יוחנן אמרו לו [לאילפנא] אי אותיב מיר גוריס לא הויה מליך מר ? אזול תלא נפשחה באקריה דספינואה אמר אי איכא דשאיל לי במתניתא דר' הייא ואושעה ולא פשיטנה ליה מתניתין פילגנא מאסקראיה דספינואה ובענאנא אהא חייא סבא כו'. (חכנית כ"א דע"א).

מהסיפור המערני הזה למדים אנחנו כמה החשיבו את אילפא, עד שהקדימוו לר' יוחנן בנקטם "אילפא ור' יוחנן" אילפא קודם, ואמרו שם היה אילפא יושב באלה של תורה ולא היה יותר והוא עמד עימק אוטו היה ממליכים, בהיותו גמור טפי מר' יוחנן [רש"י שם], ור' יוחנן עצמו תיאר את חברו זה, "מר" ונום אחריו כל סביבותין כאשר הדר הראה שם כי עבד עימק גריס טפי מניה [רבינו הנסייל ורש"י שם].

אבל ר' יוחנן הדר, חור ממחשבתנו ליעבד עיסקא, כי ר' יוחנן הוא שדרש הכלותוב [דברים ל, יג] ולא מעבר לם הוא לאמר מי יעבור לנו אל עבר הים ויקח לנו ווישמעינה אותה ונעשינה, כי לא המציא לא בפסחניים ולא בתగרניטים [עיירוכין נ"ח א], והוא אמר: איזה תלמיד חכם? כל שהוא מבטל עסקיו מפני משנתחו א). ובכן ביחסתו בימי עולמו צורבא מרבען, תלמיד יושב לפני רכבותינו, מכר כל נכסיו ונחלאותיו יורשת אבותיו למען התפרנס כל אותן שנים, את כל ההזון ביתו ננתן באחבה שאחבת את התורה ב). נגמר רב פעילים זה שלא חלך ארבע אמות בלבד תורה [יומא פ"ו א] ישב לרגלי רכבותינו כל עודם בחמי, וכל עוד היה חזקה רבו בחמי לא היה ר' יוחנן בעל ישיבה ג), ואך אחורי עלות רכבותינו לחוי עד יסוד ישיבתו הנגדולה אשר עמד בראשת, וחמי תורתו לא לכדי חי שעה לו לבודו כי אם חי עולם. —

וילכטו לחיות עד הימים שבהם יהיה ראיו לחזרה הופרחה לפנותם גם לעםקים ולומר טוב תורה עם דרך ארץ).

מלאכי השורט קפדו עליהם ה), אם כי ידעו שגם בהיותם סוחרים לא יתרפו מהתורתם, אבל הן תורה כזו היה אך חיה שעלה לו להלומת.

ר' יוחנן הדר אבל אילפָא הוכחה לעשות עיַסְקָא והויה לסתם של "תַּלְמִיד חָכָם — סָוחָר", ידע אילפָא כי אמן לא תמצא להכח פְּסֻוקָה תוראה למעשה בסחרנים ותגרניטים¹⁾, אadam פרטיא שאינו בעל משראה ולא יגשים לבו בהזואה לא ימציא צורך לשנן הכרעות אחרים האחרוניים, איינו עוסק בספריו קצורי-חלומות אך קבע הוא עתוותיו הפנווות לחקר גזפי תודח שראשי ההלכות, ובאשר העירוזו חבירו כי אילו היה מיותר עצמו לנירסתא היה הוא המולך, היושב ראש בושיבכה, הראה להם אילפָא שאם כי אחזו במסחר עם כל זה כביר כהו לשאוב מים חיים ממוקר מעיניים²⁾, לפטור ספיקות האחרוניים ממשנת קדמנוגים. —

ואם לא הרשות עתו לאילוף להרבץ תורה בקביעות עם הברים מקשייבים ותלמידיהם הגנונים, הנה בחר באצערי אחר שתהיה תורה הי' עולפ. בכתבו עלי' ספר דברי תורה שהעה בעתותיו שבעל לטורות, אם היה היה למלאכה במפורר או במסדר הנה לילותיו הקדיש למשמר והקנה לו לחבר לרשות בנקטו מאשר העלה בלמודיו.

עלתה לו לאילוף שהו חמי ישראל בספריו, ראה מנוחות ע' ע"א: כתוב אפקטיה דאליפס כו', ובירושלמי מעשרות פ"ב ה"ד: אמר ד' יונה אשכחיתה בתה בפינקיטה דחליפי כו', והזכיר הנדול ר' יונה למד מדבריו ואמר שמוות ממשם, ראה בבל ובהים כ' ע"א והלאה שם בא א. ירושלמי תרומות פ"א, חלקה פ"ב ה"ח, ושבת פ"ז ה"ג.

אמנם לא מלוֹךְ, אבל אולפָא איננו חפָן כלל למלוֹךְ. גענּוּעַ אילפָא חַן למלוֹךְ וללמָדָה, לעשָׂות אונִיס לתרוֹחַ לשאוב ממקורות ראשונים ולהש��ת צמאים לדבר ה' בשיחות חבריים ובפרטות דברי תורה שפתות בפָּנָקֶטִים. —

ראובן במו"ה משה מרגליות.

א) קהילת רבה פ"ז פס' כי העושק יהולח חכם.
 ב) שה"ש רבה פ"ח פס' מים רבים לא יכולו ללבות את האהבה, ואטם דבר נשייה תמכנו בו [סוטה כ"א סע"א].
 בשמודל ר' יוחנן לשומוי ונשאה מבני נשאה תרומות י"ב א].

(ג) וראה מוש' גפן פ"ד ב' ד"ה ר' יוחנן.
 (ד) וראה ערך אליפא שכתב: עיקר שם היה הילפי והוא כבני דורו כינו אותו
 "אליפא" על שם שלך להשורתם הספיקות, ע' לר' יוחנן ג' ב' כאליפא דואלא בימיו ובכ'.

ו) זהה או יותר מ- 10%. ב- 1950 נקבעו מינימום של 10% על כל מסחרי הנזמין למלודים זה וזה מתקיים בידם –